

Aleg 222

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o wnioskach nagłych posłów Kleskiego, Witos a i Singalewicz a w sprawie budowy szkół.

Wysoki Sejmie!

Wniosek nagły posła Kleskiego i Towarzyszy ma na celu wezwanie Wydziału krajowego, aby natychmiast wykonał uchwałę sejmową z dnia 9. lutego 1912 dotyczącą utworzenia pięciomilionowego funduszu pożyczkowego dla miast na budowę gmachów szkolnych. Do tego wniosku wniósł poprawkę poseł Witos, stawiając analogiczne wezwanie odnośnie do funduszu 10-milionowego przeznaczanego na bezwrotne zasilki na budowę szkół w gminach wiejskich, a poseł Singalewicz wyraził w swojej poprawce życzenie, aby z tego funduszu korzystały zarówno szkoły z językiem wykładowym ruskim jak polskim.

Wydział krajowy, któremu Sejm uchwałą swoją polecił był utworzenie obu tych funduszy drogą pożyczek emisyjnych stopniowo w miarę potrzeb realizowanych, umieścił w preliminarzu budżetu na rok 1913 kwotę 160.000 K, przewidując zrealizowanie 2 milionów z pożyczki przeznaczonej dla gmin wiejskich i 1 miliona z pożyczki przeznaczonej dla miast; gdy jednakowoż z powodu ogólnie znanych stosunków panujących na targu pieniężnym zrealizowanie tej pożyczki jak zresztą i innych przez Sejm uchwalonych okazało się niemożliwym a nadto z powodu nieuchwalenia budżetu na rok 1913 nie było pokrycia na ewentualne oprocentowanie częściowej emisji, musiał Wydział krajowy i na tem polu uciec się do zaliczkowania z funduszy bieżących na poczet przyszłej pożyczki 10 milionowej, ograniczając się przeto do kwot potrzebnych na budowie już rozpoczętych; zaliczki te przenoszą w chwili obecnej 1,800.000 K. Jeżeli Wydział krajowy mógł wstąpić na tę drogę, aby choć w części sprostać zobowiązaniom ciążącym na funduszu krajowym z mocy ustawy wobec tych gmin wiejskich, które 120 % prestacyę na budowę szkoły już uiszczyły, to nie mając analogicznego zobowiązania ustawowego względem gmin miejskich, nie był w możności zaliczkować na poczet funduszu pożyczkowego dla tychże gmin, tak, że dotychczas miasta z wyżej wspomnianej uchwały sejmowej żadnej jeszcze korzyści nie odniosły.

W budżecie na rok 1914 mieści się jako poz. 6. Dz. II. Rubr. V. kwota 320.000 koron odpowiadająca oprocentowaniu emisji w wysokości 6 milionów koron. Wobec tego, że wstrzymanie akcji budowy szkół przyniosło już szkolnictwu krajo-

wemu znaczne szkody a ponadto zachodzi potrzeba jak najrychlejszego przystąpienia do budów w roku bieżącym także ze względu na ciężkie położenie ekonomiczne ludności i konieczność przyczynienia jej zarobków, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił do zrealizowania obu pożyczek emisyjnych, przeznaczonych na zasiłki ustawowe dla gmin wiejskich na budowę szkół, tudzież na pożyczki dla miast na ten sam cel, względnie, aby droga zaliczek z funduszków bieżących umożliwił natychmiastowe rozpoczęcie akcyi budowlanej tak w gminach miejskich jak i wiejskich.

Komisya wyraża przytem zapatrywanie, że należy przedewszystkiem uwzględnić szkoły tak z językiem wykładowym polskim jak ruskim, których budowa została już rozpoczęta lub którym zasiłek bezzwrotny już przyznany został.

Przewodniczący :

Finin'ski.

Sprawozdawca :

Badeni.